

Dosarul nr. 3ra-295/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N.Mămăligă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V.Sîrbu, V.Mihaila, A.Minciuna)

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de
Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Sonic
împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne,
Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casei Naționale de
Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegală a refuzurilor, obligarea
efectuării recalculării vechimii în muncă și a salariului reieșind din recalculul
vechimii în muncă,

împotriva deciziei din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin
care au fost respinse apelurile declarate de Lilian Sonic și de Inspectoratul
General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și a fost menținută
hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a ță:

La 23 august 2017, Lilian Sonic a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne
(în continuare IGP al MAI), Ministerului Afacerilor Interne al Republicii
Moldova (în continuare Ministerul Afacerilor Interne) și Casei Naționale de
Asigurări Sociale (în continuare CNAS) cu privire la recunoașterea ilegală a
refuzurilor, obligarea efectuării recalculării vechimii în muncă și a salariului
reieșind din recalculul vechimii în muncă.

Pe parcursul examinării cauzei, la 5 februarie 2018, reclamantul Lilian
Sonic a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, în motivarea căreia a
indicat că începând cu 5 septembrie 1995 a activat în cadrul organelor afacerilor
interne, iar la 10 aprilie 2017 în baza ordinului IGP nr. 150 ef. din aceeași dată,
în temeiul art. 47 alin. (1) al Legii cu privire la Poliție și activitatea polițistului

nr. 320 din 27 decembrie 2012 a fost eliberat din funcția de inspector inferior al serviciului de patrulare al secției securitate publică a Inspectoratului de poliție Hîncești al IGP al MAI.

A menționat că în perioada activității sale în cadrul organelor afacerilor interne a activat în cadrul serviciilor pentru pază și escortă a Izolatorului de detenție provizorie al Inspectoratului de poliție Hîncești al IGP al MAI și anume: în perioada 25 septembrie 1997 – 21 august 1999 a deținut funcția de polițist pentru pază și escortă a CPR Hîncești, Izolatorul de detenție temporară, ceea ce se confirmă prin ordinul CPR Hîncești nr. 33 ef. din 25 septembrie 1997; în perioada 21 august 1999 – 8 iulie 2003 a deținut funcția de polițist a CPS Hîncești al IPJ Lăpușna, Izolatorul de detenție provizorie, ceea ce se confirmă prin ordinul DGRU nr. 100 ef. din 21 august 1999; în perioada 8 august 2003 – 22 octombrie 2010 a deținut funcția de polițist, polițist-șofer a CPR Hîncești, Izolatorul de detenție provizorie, ceea ce se confirmă prin ordinul CPR Hîncești nr.78. ef din 29 august 2003.

Dat fiind faptul că vechimea în muncă i s-a calculat fără avantaje, la 19 iulie 2017 a înaintat Ministerului Afacerilor Interne cerere prealabilă, solicitând stabilirea perioadei de activitate din cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP al MAI, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, ca perioadă de activitate cu avantaj, aplicând coeficientul 2, recalcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei pe linia MAI pentru perioada de timp începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, incluzând perioada de activitate cu avantaj, recalcularea și achitarea salariului reieșind din recalculul vechimii în muncă și recalcularea, stabilirea și achitarea pensiei reieșind din recalculul salariului și a vechimii în muncă pentru stabilirea și achitarea pensiei.

La 27 iulie 2017, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat scrisoarea Ministerului Afacerilor Interne nr. 10/S-342/17 prin care i s-a comunicat că cererea sa a fost expediată spre examinare către Inspectoratul General al Poliției, iar prin răspunsul IGP al MAI nr.34/3-S-297/17 din 7 august 2017 i s-a refuzat în satisfacerea cererii pe motiv că perioadele de activitate indicate în cererea prealabilă nu pot fi raportate la prevederile hotărârii Guvernului cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar nr. 78 din 21 februarie 1994.

Totodată, la 4 septembrie 2017 Lilian Sonic a expediat și în adresa CNAS cererea prealabilă cu privire la stabilirea perioadei de activitate din cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP al MAI, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, ca perioadă de activitate cu avantaj, aplicând coeficientul 2, recalcularea vechimii în serviciu pentru stabilirea pensiei pe linia MAI pentru perioada de timp începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, incluzând perioada de activitate cu avantaj, recalcularea și achitarea salariului reieșind din recalculul vechimii în

muncă și recalcularea, stabilirea și achitarea pensiei reieșind din recalculul salariului și a vechimii în muncă pentru stabilirea și achitarea pensiei, însă prin răspunsul nr. 2840 din 15 septembrie 2017 a CNAS i-a fost comunicat că autoritatea enunțată nu are competență legală de a-i recalcula vechimea în muncă cât și de a-i recalcula și achita salariu pentru perioadele pretinse.

În opinia sa, dânsul este în drept de a beneficia și întrunește condițiile pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate, stabilite în pct. 8 a hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, deoarece a activat în cadrul organelor afacerilor interne, iar pe perioada efectuării serviciului în subdiviziunile menționate a fost supus riscului sănătății și vieții având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihici, infectați cu HIV, tuberculoză și alte maladii periculoase și respective a condițiilor nefavorabile de lucru.

În susținerea concluziei enunțate a subliniat că prin ordinul nr. 408 din 9 noiembrie 2007 a Ministerului Afacerilor Interne „Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă cu avantaje a unor colaboratori ai BSEP al CGP mun. Chișinău” a fost stabilită calcularea a două luni vechime pentru o lună de serviciu pentru perioada de activitate în plutonul pază al instituțiilor de expertiză judiciară și medico-legală al Batalionului serviciului de escortă și pază a CGP mun. Chișinău. La fel, a reiterat asupra existenței deciziilor irevocabile pe cauze similare pronunțate de Curtea Supremă de Justiție, favorabile reclamantului.

Din considerentul că angajatorul urma să-i calculeze însă nu i-a calculat vechimea în muncă cu avantaje a fost depusă prezenta cerere de chemare în judecată.

Lilian Sonic a solicitat recunoașterea ca ilegale a refuzurilor nr. 34/3-S-297/17 din 7 august 2017 a IGP al MAI și nr. 2840 din 15 septembrie 2017 a CNAS cu obligarea în mod solidar a Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și CNAS de a-i stabili perioada de activitate din cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP al MAI începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, ca perioadă de activitate cu avantaj, aplicându-se coeficientul 2; obligarea în mod solidar a Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și CNAS de a-i recalcula vechimea în muncă pe linia Ministerului Afacerilor Interne, calculându-se două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu în perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP al MAI, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010; obligarea în mod solidar a Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și CNAS de a-i recalcula și achita salariul reieșind din recalculul vechimii în muncă în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010; obligarea, în mod solidar a Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și

CNAS de a-i recalcula, stabili și achita pensia pe linia MAI reieșind din recalculul salariului și a vechimii în muncă; încasarea în mod solidar din contul Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și CNAS în beneficiul său a cheltuielilor de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 3000 lei.

Prin hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de Lilian Sonic a fost admisă parțial, fiind recunoscut ca neîntemeiat refuzul nr.34/3-S-297/17 din 7 august 2017 a IGP al MAI și a fost obligat IGP al MAI de a-i recalcula lui Lilian Sonic vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu. S-a dispus încasarea din contul IGP al MAI în beneficiul lui Lilian Sonic cheltuielile pentru asistență juridică în sumă de 3 000 lei. În rest, pretențiile înaintate împotriva Ministerului Afacerilor Interne, IGP al MAI și CNAS au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 12 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de Lilian Sonic și de IGP al MAI și a fost menținută hotărârea din 31 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au constatat că pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, în privința reclamantului Lilian Sonic se răsfrâng prevederile pct. 8 a hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, motiv pentru care la caz a fost recunoscut drept ilegal refuzul nr.34/3-S-297/17 din 7 august 2017 a IGP al MAI și dispusă obligarea acestuia de a-i recalcula lui Lilian Sonic vechimea în muncă cu avantaje pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, calculând două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu.

La rândul său, având în vedere faptul că prin prisma pct. 8 din hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție, anume Inspectoratul General al Poliției are obligația de recalculare a vechimii în muncă, cerințele înaintate față de Ministerul Afacerilor Interne și CNAS au fost respinse.

În partea ce ține de cerințele reclamantului privind obligarea de a recalcula și achita salariul reieșind din recalculul vechimii în muncă în cadrul Izolatorului de detenție provizorie al IP Hîncești al IGP, începând cu 25 septembrie 1997 până la 22 octombrie 2010, acestea au fost respinse ca neîntemeiate, or, în prezenta speță nu a fost stabilit temei legal pentru recalcularea salariului în acest sens.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, la 18 ianuarie 2019, IGP al MAI le-a contestat cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ce constituie obiectul prezentului recurs cu pronunțarea unei hotărâri noi, de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului s-a indicat motivele de drept și de fapt invocate în referința asupra cererii de chemare în judecată și în cererea de apel anexate la dosar, suplimentar invocându-se că instanța de apel arbitrar și nefondat nu a aplicat legea care trebuia a fi aplicată.

La fel, s-a indicat că pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții, și anume, instituția în care persoana își execută serviciul fie ca o subdiviziune a Departamentului Instituțiilor Penitenciare, fie să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală și instituții destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, condiție însă ce nu se atestă la caz. Or, activitatea lui Lilian Sonic nu cade sub incidența reglementărilor legale invocate, din care considerente nu poate beneficia de calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitat.

Ca urmare, aceste argumente au rămas fără o apreciere juridică, deși urmau a fi verificate și analizate minuțios întru soluționarea corectă a litigiului.

În consecință, instanțele de judecată s-au eschivat de la exercitarea obligației impusă prin lege, de îndeplinire a actului de justiție, au examinat superficial circumstanțele cauzei, nu au intrat în esența litigiului și nu au apreciat toate circumstanțele și probele existente ale cauzei, pronunțând hotărâri neîntemeiate de admitere parțială a acțiunii (f.d.170-173).

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate reiese că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului prin prisma prevederilor art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 12 decembrie 2018 (f.d.154). Astfel, recursul declarat la 18 ianuarie 2019 (f.d.170) este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de IGP al MAI în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de IGP al MAI nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se

încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de IGP al MAI.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva